

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет
Головний центр виховної роботи

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Ректор ВНТУ

д.т.н., проф. Грабко В.В.

"22" 06 2017 р.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО СЛУЖБУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ

(Положення розроблено і прийнято у відповідності з Законом України "Про вищу освіту" від 01.07.2014 року, Статутом ВНТУ, прийнятим конференцією трудового колективу ВНТУ)

Розглянуто і схвалено на засіданні Методичної ради ВНТУ

Протокол № 10 від "21" 06 2017 р.

Голова Методичної ради _____ Романюк О.Н.

Вінниця ВНТУ
2017

Основний напрямок роботи Служби:

"Пошук духовного шляху особистості в сучасному світі як практична проблема"

Концепція Служби психологічної підтримки ВНТУ

(автор концепції доцент, к.філос.н., керівник СПП Л.А. Мацко)

Соціальні та психолого-педагогічні передумови роботи Служби

Вінницький національний технічний університет – це сучасний заклад освіти, адміністрація і колектив якого прагнуть досягти найвищого рівня як в змісті, так і в формах навчання, а також в створенні позитивного, гуманістично-орієнтованого культурного та психологічного середовища для студентів і викладачів.

Все це передбачає:

1. створення в вузі певних умов для особистісного зростання та професійного становлення студентів;
2. запровадження новітніх педагогічних досягнень;
3. демократизацію навчального процесу;
4. адаптацію умов навчання і виховання у вузі до вимог Болонської конвенції;
5. вдосконалення існуючих і створення нових умов для підвищення рівня психологічної культури і психологічної захищеності особистості.

Необхідність створення психологічної служби викликана також соціальними, економічними та політичними реаліями сучасної України, які характеризуються процесами нестабільності, а також необхідністю пристосування до більш жорстких вимог соціуму. Це ще більш посилюється ситуацією конкуренції, безробіття, зміною в пануючій в суспільстві системі соціальних цінностей і норм, що потребує підвищення рівня психологічної культури для успішної протидії цим негативним впливам.

Додаткові складнощі викликає і той факт, що багато викладачів технічних ВНЗ не мають спеціальної педагогічної та психологічної освіти. Наслідком цього є непорозуміння, навіть конфлікти, у спілкуванні студентів і викладачів, членів вузівських кафедр, виникнення психологічних проблем у професійній діяльності. Низька психологічна культура студентів сприяє прояву внутрішніх та міжособових конфліктів, веде до особистісних дисгармоній, тривоги, негараздів у навчанні та оволодінні професією. Таким чином, необхідність психологічної служби у вищому закладі освіти не викликає сумніву.

Основні завдання психологічної служби тісно пов'язані з завданням підготовки висококваліфікованого фахівця, що не лише володіє необхідним обсягом теоретичних знань, умінь та навичок, а й має необхідні професійно значущі особистісні якості, що дають йому змогу успішно адаптуватися до майбутньої професійної діяльності, здійснювати фахове та особистісне самовдосконалення. Високий професіоналізм в сучасному світі завжди передбачає необхідний рівень знань, умінь і навичок і в сфері міжлюдських відносин, психології людини і соціальної групи.

Для вирішення цих проблем, поряд з існуючими структурами, у ВУЗі мають бути спеціалізовані служби, що сприяють успішному психологічному забезпеченню

навчально-виховного процесу. Адже період навчання у ВНЗ є часом професійної ідентифікації та професійної адаптації майбутніх фахівців. Такою службою є **психологічна служба ВНТУ**.

Психологічна служба ВНТУ працює як частина загальнодержавної психологічної служби системи освіти України, що започаткована в 1991 році в інституті психології Академії наук України.

Фахівцями інституту психології розроблена концепція національної соціально-психологічної служби, реалізацією якої і є факт створення психологічної служби ВНТУ.

Пропонована концепція психологічної служби спирається на лист Міністерства освіти і науки України "Про внесення змін і доповнень до нормативів чисельності практичних психологів та соціальних педагогів навчальних закладів" №1/9 – 385 від 18.08.2003 р.

Організаційно-методичні засади діяльності психологічної служби

Психологічна служба ВНТУ продовжує роботу, що здійснювали практичні психологи, які працювали в штаті ЦК і ВС з 1990 року.

Робота психологічної служби здійснюється на базі Головного центру виховної роботи при її тісній співпраці з іншими структурними підрозділами ВНТУ, зокрема і з клубом ВНТУ, Радою з виховної роботи, Радою з питань гуманізації ІнСГН, Об'єднанням кураторів, деканатами, проректором з виховної роботи, Методичною радою ВНТУ.

Психологи служби психологічної підтримки співпрацюють також з Міжрегіональним гендерним центром, колективами кафедр ФГН та фізвиховання, студентською радою, Інститутом інтеграції навчання з виробництвом.

Мета та стратегічні завдання психологічної Служби

1. Основною метою та стратегічним завданням психологічної служби є практична реалізація принципів гуманізації, що здійснюється у системі вищої освіти України, а також створення передумов для вдосконалення навчального процесу.
2. Завдання психологічної служби:
  - створення такого психологічного середовища, яке буде сприяти оптимізації, вдосконаленню системи міжособистісних стосунків студентів і викладачів, як учасників педагогічного процесу, їх ефективному самопізнанню та самовдосконаленню;
  - запровадження методів практичної психології в навчальний та виховний процес;
  - формування самоактуалізованих особистостей;
  - оволодіння закономірностями позитивного мислення;
  - профілактика тих чи інших психологічних проблем, що виникають у молоді, та допомога у їх своєчасному вирішенні (це може стати передумовою попередження більш суттєвих психологічних відхилень, таких як неврози, депресії, алкоголізація, наркотизація та спроби суїциду);

- освоєння студентами, магістрантами, викладачами, кураторами груп, іншими учасниками навчально-виховного процесу практичних методів психологічної допомоги.
3. Основним принципом роботи служби є практична реалізація підходу до людини як до вищої цінності суспільства, що передбачає допомогу у вирішенні психологічних проблем особистості в процесі самопізнання та самовдосконалення, що особливо актуальна в сучасних соціально-економічних умовах, що нерідко викликають душевний дискомфорт, страх перед сьогоденням та майбутнім, формують комплекс особистісної та соціальної меншовартості.

Основні принципи та умови діяльності психологічної служби

- Максимальна доступність психологічної допомоги.
- Працівники психологічної служби неухильно дотримуються принципу наукової обґрунтованості та реалізують сучасні гуманістичні методи роботи, суворо дотримуються положень етичного кодексу психолога.
- Психологічна служба орієнтована на формування у людей, що потребують психологічної підтримки, навичок самопізнання та самовдосконалення, тобто, орієнтована не тільки і не стільки на ситуативну допомогу, скільки покликана допомогти усвідомити необхідність і вказати шляхи роботи людини над собою.
- Психологи працюють зі студентами, викладачами, кураторами та співробітниками доти, доки не досягають вирішення існуючих проблем.
- Психологічна служба здійснює постійну просвітницьку діяльність.
- Психологічна служба орієнтується на реальне замовлення, на потреби конкретної особистості та актуальні для закладу психологічні та педагогічні проблеми.
- Ведучий принцип – практична спрямованість на своєчасне розв'язання психологічних проблем.
- Умовами ефективної діяльності психологічної служби є достатнє фінансове, організаційне та технічне забезпечення служби – зокрема наявність кваліфікованих фахівців, здатних забезпечити діяльність психологічної служби на високому рівні.
- Співробітники Служби в своїй роботі неухильно керуються такими принципами: конфіденційність, анонімність та безкоштовність.

Форми роботи психологічної служби

- Індивідуальне психологічне консультування та психотерапія, що передбачає допомогу в знатті гострих негативних психічних станів та довготривалу роботу, зміну ставлення до власних проблем, розуміння їх природи, формування позитивного мислення, тобто, психологічне консультування та психологічна корекція.
- Проведення бесід та лекцій з психологічної тематики з урахуванням конкретних потреб та запитів студентів, кураторів, адміністрації університету.
- Проведення тренінгових занять зі студентами, магістрантами, викладачами із застосуванням сучасних психотехнік по багатьом напрямкам, наприклад – тренінги креативності, спілкування, особистісного зростання, вирішення

конфліктів, гендерні тренінги, тренінги формування позитивного мислення, тренінги працевлаштування та інше.

- Робота з кураторами академічних груп (проведення соціометричних досліджень, допомога у вирішенні конкретних навчально-виховних проблем, виявлення та допомога у роботі з психологічно-дезадаптованими студентами).

Основні цілі і завдання роботи Служби психологічної підтримки ВНТУ:

1. Формування системи цінностей самоактуалізованої особистості в сучасному світі;
2. Пізнання себе як особистості і самоусвідомлення людини в системі міжособистісних стосунків;
3. Подолання технократичних тенденцій в світосприйнятті студентів засобами гуманістичної психології;
4. Гармонізація однобічного, технократично-орієнтованого світосприйняття шляхом гуманізації свідомості;
5. Формування та розвиток особистісної рефлексії в рамках гуманістичної психології;
6. Практична допомога в подоланні відчуження особистості в рамках групової взаємодії;
7. Здобуття знань, умінь і навиків в сфері психології, розширення інтер- та екстраперсонального досвіду в груповій взаємодії;
8. Психодіагностика та психокорекція особистісних проблем шляхом індивідуального консультування і групової психотерапії;
9. Особистісне зростання;
10. Знайомство і освоєння елементів сучасних психотехнологій в сфері сімейних, дружніх, ділових стосунків;
11. Підвищення рівня загальної культури через залучення до світу культурних цінностей, формування психологічної культури особистості.

Види робіт:

- робота по психологічній інформатизації та реабілітації студентів, викладачів і співробітників ВНТУ (індивідуальні консультації, групова психокорекційна робота);
- тренінги та тренінг-семінари;
- здійснення соціально-психологічних досліджень;
- теоретичне та методичне, соціально-психологічне забезпечення роботи кураторів і наставників ВНТУ.

Робота психологічної служби в гуртожитках ВНТУ

В студентських гуртожитках університету працюють висококваліфіковані практичні психологи: **Сидоренко Жанна В'ячеславівна, Киливник Анатолій Миколайович, Сіверський Віталій Анатолійович**, які здійснюють індивідуальне консультування, переважно у вечірній час, та проводять зустрічі, тренінги, бесіди зі студентами, студентським активом в спеціально призначених приміщеннях, облаштованих в кожному гуртожитку. Окрім того, практичні психологи **Мацко Лариса Анатоліївна, Сіверський Віталій Анатолійович та Сидоренко Жанна В'ячеславівна** працюють зі студентами, які не проживають в гуртожитку, а також, з

співробітниками, викладачами та кураторами ВНТУ в приміщенні "Служби психологічної підтримки" (аудиторія 2356). Форми роботи: індивідуальні консультації, бесіди, тренінги.